RAADSVRAAG	
Vraag	van: CDA (raadslid Anton Wijkhuijs) aan: het college van burgemeester en wethouders d.d.: 5-10-2021 vorm: schriftelijk
Inhoud	**Onderwerp:** Franeker gevelstenen **Vraag:** De fractie van het CDA heeft de volgende vragen aan het college: 1 A) Welke mogelijkheden zijn onderzocht om de gevelstenen te plaatsen in de openbare ruimte van de binnenstad van Franeker? 1 B) Wat waren daarbij de belangrijkste bezwaren of struikelblokken? 2 A) Is het voorstel tot plaatsing van de gevelstenen in het Coopmanshûs in overleg met de museumdirecteur tot stand gekomen en al definitief of zijn er tussenoplossingen mogelijk? 2 B) Hoe wordt het eigendom van de gevelstenen en de openbare toegankelijkheid geregeld? 2 C) Is dit voorstel in overeenstemming met de Erfgoedwet (in het bijzonder artikel 4.17 en 4.18)? Toelichting: De Franeker gevelstenen uit de 16e en 17e eeuw vertellen de geschiedenis van onze prachtige academiestad. De 24 gevelstenen uit de collectie van Museum Martena zouden daarom zoveel mogelijk in de openbare ruimte van de historische binnenstad herplaatst moeten worden. Het voorstel om de gevelstenen nagelvast in te metselen in het Coopmanshûs heeft niet onze voorkeur. Dit lijkt op het vervreemden van ons cultuur historisch erfgoed en dat roept vragen op. Het Coopmanshûs is beperkt toegankelijk en de gevelstenen horen daar niet thuis.
Reactie college 5-10-2021 (raad 21-10-2021)	Antwoord op 1 A) Van ‘de Vrienden van Franeker’ kwam dit voorjaar de vraag of de gemeente medewerking wilde verlenen aan een plan om de stenen een plek te geven tegen bij de voormalige Academiekapel.

	Daarnaast kwamen de eigenaars van ’t Coopmanshûs met het verzoek om de stenen weer terug te plaatsen in de muur op de binnenplaats van ’t Coopmanshûs. Met beide partijen zijn we in gesprek gegaan. Voor de volledigheid: beide initiatieven hebben geen betrekking op de openbare ruimte in Franeker. Het betreft in beide gevallen privaat eigendom. Antwoord op 1 B) Het idee van de Vrienden heeft de focus op een plek bij de voormalige Academiekapel. Het is nog geen uitgewerkt plan en kent/de de nodige onduidelijkheden. Onder meer hoe de stenen een plek te geven tegen de muur of op een andere manier bij de kapel te plaatsen. Toestemming eigenaar kapel. Ook is niet bekend wat monumentenzorg ervan vind. Vragen die hierbij horen betreffen de logica van de plek en de manier waarop het verhaal van de stenen verteld zou moeten worden. Er is ingestemd met het verzoek van ’t Coopmanshûs, onder meer omdat het een concreet en haalbaar plan is, waarbij de stenen terug komen op exact dezelfde plek waar ze 65 jaar lang tentoongesteld waren. Overigens gaat het hier om 19 stenen. In 1941 is op de binnenplaats van ’t Coopmanshûs een extra muur opgetrokken waarin de stenen toen zijn geplaatst, als onderdeel van het toenmalige gemeentemuseum. In deze muur zullen de stenen teruggeplaatst worden. Cruciaal daarbij is dat de eigenaars van ’t Coopmanshûs hebben besloten dat zij hun huis met kunstcollectie aan Vereniging Hendrick de Keyser nalaten en de Vereniging er een Museumhuis van wil maken. Daarmee komen de gevelstenen terug in een museale omgeving, in een historisch pand met een bijzondere geschiedenis, interieur en collectie. Een duurzame aanwinst voor Franeker en voor Waadhoeke waarin het verhaal van de stenen vertelt blijft. Antwoord op 2 A) Nadat de Vrienden contact met de gemeente zochten is vanuit de gemeente de directeur van Museum Martena gevraagd of zij, als beheerder van de stenen, het plan kende en daar de meerwaarde van in zag. Uit het gesprek met de directeur bleek onder meer dat het museum zelf geen plan had met de stenen en zich kon vinden in het plan om de stenen weer aan het publiek te tonen. Voordat het advies richting college is gegaan, is er opnieuw ambtelijk contact met de directeur geweest om haar deelgenoot te maken in de afwegingen om de stenen weer een plek in de samenleving te geven, zijnde de binnenplaats van ’t Coopmanshûs.

	Het betreft hier een collegebesluit. Ervan uitgaande dat de door de gemeente opgestelde bruikleenovereenkomst de instemming heeft van de huidige eigenaren van ’t Coopmanshûs en Vereniging Hendrick de Keyser is er geen reden om terug te komen op het besluit. Antwoord op 2 B) Het eigendom is en blijft bij de gemeente Waadhoeke. De stenen worden in bruikleen gegeven. Daarvoor wordt op dit moment een overeenkomst opgesteld. Vanaf januari 2022 is ’t Coopmanshûs tenminste eenmaal per maand te bezoeken. Antwoord op 2 C) Van vervreemding is geen sprake. Daarmee spelen de bepalingen in de Erfgoedwet niet.